

Ա Ր Ե Վ Ա Ր

PETRUS PUSSETUS ET PETRUS SANTUS

“BLISSFUL LIFE”

ԱՐԵՎՈՅՆ ԹԻԹԻՔԸ՝ Եպիսկոպոսական պատճեններ

Ելենատի զայ ռուպամբ՝ ցաղեւը յեղօթու
մինչև յերկոտառանեցրը որ ունեցա, զովացոցեղով
զայապ երկրի, զուարթուոց զերես նորո զա-
լորդուեց աշխատեամբ: Վարժանաբեր ծաղկանա-
կենգանեանեալը՝ ի ուս ակնափայլ լուսոյ անկո-
ցաւցանէին զգեմն իւղեանց զորդագեալ յանի և
յական ամենատպահար յանինցոց և զմրխարից: Այ-
շոմանգաղ կոտուանի ենի երին, ոքանչչելի տո-
նէր զակնազօրսոր տեսի, ամենատպած տաղա-
ւարին, որ Աջաւթեամբ իւրով և Տօաշալի ցուցա-
նէր զուկենեսակ փողիին արեւոն, որ վերաս-
քարձեալ ՚ի զիաւանց իւրոմ զաքեկի, ՚ի յե-
տուստ Երանցն Աղրաբակոյ, հոցեր ՚ի քաղցրն բայ,
մասնով: Վրա իւնիէր ամրոխ քնակչացն՝ իւրա-
նածուալ որդ սաշացն Հնդկանց: անդ կար և
հեծեալք լուկը տանիեն զացչեն և զաւատիւն
անուոց, և զցովին ուրբակաց երիւարաց: Օրէ
կիւրակէին որ պարապոյ: յորում հատաք և ընաք
մարդկան ժաղացն ՚ի անհավանա շարջ զնիւե-
սիսան քայլոցու: Անձակառոց շնուռածո պար-
կաց երբեմն յընդգարձականաբած փայրի, երբե-
կոմքող աղջամիրամն եան Աղօրք Վարժանայապէ-
տին: Վայ այժմ բնագործակ փողոք՝ որ շար-
ջանակի ցնուան, ոնձկոցեալ են՝ ՚ի նեղ պովապայու-
և քաղցնեցին մարդկան տու եւել եջո տանի-
զմիմամշե: Եւ երբեմն զի յայոմ զաւացի լուկը
լոնիր քայլուրամնի հնդիւն Արդապէտական մար-

၁၃၁၂ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ရန်ကုန်မြို့၏ အနေ

() $\sin \frac{1}{2} \pi \sin \frac{1}{2} \theta$

Сърпско-българският

Ազգ Հայոց՝ որպէս հեղեկ՝ ՚ի հնագոյն մա-
ակնաբրաց, ու քրիզու յազգէն Յարիլին՝ որդւ-
իցէ. Քանի ո՞ւ ինչ համարին իշխեալ ՚ի առո-
տաւածնի յետ ջնջեցի զին, և անդ առնեալ. ու
ե. անզրունինի նորո Անձ ցեաւան Ամբ յանո-
ւը կաշեալ, որպէս որդին Տարբան, զիւր ժո-
ւանկութիւնն անուանեալ Տարբն. և զայշապէ
Տարբարեան: Ե. զայշին՝ ուստի բաժանեալ զր-
գիս իւր կաշեաց Յօրոն, որ յառաւան, և զվար-
Ամբ անութիւն անուանեալ: Օ

Τοις αγροτικοῖς τοῖς παραδοσιαῖς μετρηθεῖσιν
επιτρέψειν ἀλεξανδρεῖον Πενταλύρην, συντάξουσι τὸν τε καὶ αὐτὸν
οὐ πενταλύρην ἀλεξανδρεῖον αἰχματωρικόν· εἶναι δὲ τοῦ
τετράρχη Πενταλύρην οὐτισμὸν τελείωντα γεννήτην τεττάρην σύνην περι-
φερεῖσσαν. Τοις ρυζοῖς ξενιστέροις τῷ αγροτικῷ τοῖς παραδοσιαῖς τοῖς
αὐτοῖς τετράρχηις ρυτικοῖς τελείωντα γεννήτην περιγράψειν τοῖς αὐτοῖς
τετράρχηις τοῖς αὐτοῖς τελείωντα γεννήτην περιγράψειν τοῖς αὐτοῖς

գեն , Անձ Հայոց զատամքննն երեւցան 'ի պըշա
զետս . Ա. Ա. բանդը Հայոց ոնին զայլեն ան-
ւածն , պատմութիւն ոյց ազգաց ոչ միտ զնելով
ուսուգութեան պատմութեան հայոց , մկան
զայլոց յառաջ ընթել օստի կամ եկե անձանց :
Եւ զի առփորսելիւն եղել Յանաց , կամ 'ի սպի-
տութեան և կամ 'ի անտիւառ օթեան . զայն
նայն ոզգու կրոսեր համարել քան զայլոց իւրեանց
գամարոց և ուս 'ի պատրուակել զայն սկան
զայլոց նայուաց այնպիսի զնել յնթելից ամանց
'ի Յունաց հանուխուցելոց 'ի Տրոյական մորտոն
և յայն առկա իսկ աւհասութ հայոց լինեն զոհն
Վրամելութեառողջացի զմի յընի բացն չուսպիս-
իսի ըլլա պարզամտութեա քան զայն զնեն
ծագեալ Ա. Քամաց սրգոց Մեմոց , զի սամ կո-
չըսլ հայ Հայոց , հայուն . և յայ մորը-
ցոց զնաւու . ուրիս մարթ է կործել , Ա. ըս-
տան հայունն ասոյց : Բանի նորու անսերեակ
զորվ պատմութեան մերոց : ոչ դժուեն Ա. ըստ
հ ոչ զգործն նորու , որք յօժարեցուցին աւարդեն
վերաբռագէտ ազդն հայոց ընդունել ուսնածանոց
և զնաւու նորու մերեանու : Անդ և զայլոց բա-
նաւուն զմութեան , որք կամ ընդարեակ ազգ

մարդկան , մինչ լսելի եղեք քաղցրուհնչեն ձայն
նուազարմանց կ պարտիզի կուռակալ Տեղապա-
հին . Այ ժամ շըբքորդ յետ կէտ աւար , մին-
սկսոն զըստատիր բնակիցք թիվթիզու երթալ գէտ
կ պարաւէզն : Ավ , ո՞րսիսի տեսուրան : Բայտան-
գակ ծաղիկ բնակւաց քաղցրեն և ողովեալ եր յոյզ
փունջ ձքնող և գեղեցիկ : Այդ Ռուսը , Ալեք-
սէկը և ստորականիր եկեալք կ կողմանց կողմանց
Եւրոպիոյ և Ասիս , արք և կոմայք , Ճեմն յ-
շավանաւոր ծառավք , բնեկ գուլբրազարդ կամարք
և բաղդին կ նկարեն նուարանո ընդ հօգինոցոր՝
հանգչել , ոգի տանուլ : Հնչէր ներզաշնակու-
թին փողը և քնարի , արնգի և թմրիկի , և երգոց
միաբանութեան , և ամենայն աղջոց արուեստակա-
նաց . մինչև կ հասնել գիշեց : Լուսինն լիա-
ցյու եցցց զպայծառ գէւս իւր : Խայլն թիւն
մարդկան տեսիտլ զթրազն . երկնային , դասնայր
կ տուն իւր , և տանէր իրեկ կ սպանի զպատկերս
շքնարդ կերպարունաց , որովք զարդարեց տեսարանն
դրասնաց աւարս այսորիկ :

ԹԻՖԼԻՏԻ. Վահկ 15

“Երեսն Պայծառաւ թիւն կրուսկու Տէղապահ”
Արքակ Արքանցով, որ աշխարհաշնն քաղեց զթու
Յանձնել երբով երջանիկ եթ կողուցեալ զնադր
նորոյն. Առաստանի, յորժամ վեհափառ հա-
ճան Շենամք ենթակազ կորեքն կորգեցաւ ծայ-
չօդոյն Հայանահատոր Կողմանցու, ի բարեկեն
յամանակին, յորու քաղըմի բարեկամն իւր և
անրու մատերինն, բնիւ բարերարն առդին. Արբացանն

Ըստ գմանին զանուն Արքայան : Կամ զայտ
այս համարվելի ընդ Առաջին, կամ ընդ Արքայա-
ցին, և կամ ընդ Արքայացեցին : Խաչ վասն ոյրոց
անուանոց, որըս կը են հայոց՝ պիտեցի է : զի զայդ
պիրի անուանաբառը Եթիւն ծնուն կամ քանակուեց-
ծա Եթիւն նախնեց, և կամ պերճարանուելիւն
շառաւ :

Վ. Ա. և ոչ նորին բոկ առեց արտնելով անուանը
Տաղթայն զերծ գատնի յօսպատի մեջու
թեմու . քանի յանուն Ա. պատնշոյ և հեղո
նոր Թօրպատմայ , Հօրդ Հայկայ , Հայք կոչ
ցան Երանակեանը կամ Թօրդուննանը : Բայց
արտադին օբամեցաք եղին պատու ծովելով Ա. ո-
համբառոց որդուց Ենիւառայ՝ դաշնելոյն իւսա-
թու յետ աւերածնի Տըլիկոյ ։ Եւ զի՞ւ մեզ
այսեւ պայտովի՞ որք բար են ՚ի մէջ . ույժ
մին հնորհամբն ։ Երգեհն փոխնուկ Ա. բաւոց
ծովելոյ Արմանաց , յԱրմենակայ աւանիք .
յասեն յառնուոր իւր . Ա. բամձուն ոտքու-
նութու , որի Ա. բամձու մէ եւշըլու , զոր երկուորու
և Ա. արտիքոս վարդապետ Ա. բիթոյի : Ա. բամ-
ձու : Հայուարդու : Հայու այս Ա. բամձու մէջ առցու-
մէ չէր բոկ մեզ հնոր այլազք քան զայս խոր-

Անդամական յաթու Հայոցի տարին առևտույն Հայոց, կոմեցու հաւաքածքը Կայուրաբայական կուսական կառավագանել ՚ի քաղաքացին Եղիշեց զայտկայ Արմենու շերտան՝ ՚ի Թիֆլիս, մեծացն Ծեպագըն, զարդ զարդան տաշնամին ըստ Տրափուանուց Տեղական Եղիշեն յանձնի կայու Պատուանան Վարդարաց՝ և Գանձերց Առևտատին ուստաղան Գայութեր Յաշհանինին Խամամենինց ՚ի սկզբեաւուր ույս հառն Կարէ կարել պեսոյ հիմնացն ընդուածականապահ որդուապին Երեանց ՚ի 15 տոպրին Եղիշենապիտին նորա շնորհ հան գիտավեհն անթեամք ՚ի 1+ տոպրին, ու մաս ու ուրք յատ ու քան զհինարկութեան կառուցաւ տուղուուր ՚ի տեղ 12, ուր հանդերձալ Եր կան Նիդ շնորհած մեծուաս ույ, և ՚ի նմին պատրուացու ուզուն չպարելց ։ Պահնօքն համերանոք կուցան՝ ՚ի հանդէն, Ա Եհանու Արքազան Եր Շողիկան առևտույն Հայոց, և Տեղական Կոտիսին Հանդերձ Ա Ան սրախան և Պաշարուին Հայացապեաք առք (Հաներալ), որոց թիւ մոյն հառանձնիր ցըսոն ։ Մայքանան որք ունենի ։ Ենդ այդին առաւառու Բարերձան յու գարնանային ուն զերինիք, ու ՚ի հայուցանել զփոշին ՚ի ներքոյ առից մարդկան, և ոյու զարգաւիլ պատշաճ առնեն, զըս և շանդէն նորու, ոյլ ու եղի ըստ Թրում ահիկալընինան, մինչեւ յերկից ու գագարից սեղ առանգիոյ ։ Ենքուսդ ժամու յետ հետ առն առու առու (առքին 15), Տաղուցցան առևտույն կուտականը և որհնու Ծեպագըն հատուցի զի զիմոց Արքազան Կաթողիկոսի և Հրանտան ։ Խորին իսկ Ա Եհանուութեան իսկ շանդէն կատաց Արքազան Ա Եհանուն ։

Եւս կատարենո՞ւ հազի՞սը՝ ծիսին, եղին ՚ի
հիման գլուխակի հիմաշիռը Մեանի ժողովրդաց
՚ի պղնձի առթառակի, թէ ՚ի քահանքը առ ունեց-
ըրդ առ այս եղանձի Թագաւորութեան Ակիլացո-
յի առ Խոհուկու Այսօտքը ամենայն Առաջաց.
(Ե ՚ի Հայրակետութեան Տեան ՚Նորդէ Ե.
Արքաշն Ասմաղիանի առնայն Հայոց,) և ՚ի
կառակողութեան Տեղապահի կողմանց ՚Նորդ
Արքացովի, եզւ Հիմ մնանածոյ: զոր կառու-
ցնէ տօքեանիք իւրավը պատունու քաղցրութի
Տիֆլոսոյ, զահէրէց վաճառական Վարչութեան Ըս-
հանեսեան թատումշեանց ՚ի 1847 ամի յար-
բիկ է: Պ. Ա. Քանզն ՚ի պատմասու առանձինու
զիկուածոյ ու կորաց Տեղապահ ՚Նորդի զոր
՚ի հանգիւն, վասնաբոյ տուարէալ եր ՚ի սեղի եւր
զըրգին իւր զանգըրանիիկ, որ ՚ի զիւոց նորա եգ
զուացնէ մշտ անկեանին, յորու ՚միջոցի ամե-

Հել, և ինձ ոչ եր Ավրոյն Ամսկիդ Խարենաց
ցոյն և Յայինանու Կաթողիկոսի առողջեալ,
ինչ այլը տասան Բարձրականից յանան Շաբանց
մեծի . ուով և բախնպակ աշխարհն կոչեցաւ
Արմենիա՝ 'ի բարբառ տասը ազգաց ցոյսօք .
Ա. Ա. լատն ճափման զանազան ազդաց ՚ի առնէն
Հայկաց, գիտել որեանէն, զի նորա են ստե-
ղութը ըստու իշխանը ՚ի բան արմատոցն անցյկող
նեաց . կամ ուսու պատուասեալը յամբարձու-
թէ ծառ տահին Վ. բանեանց . Քանզիզ ժնողեալ
՚ի բաց գլուխթը լու, զի առաջ զի Անդրոն, զի Ե-
կոյ, զանեալ, զի Անդրոն և զի Հայքին, զի Ե-
թանեանին եղացու Հայկաց, յորոց սերեցան
Վ. պրեմաստանը, և Ա. պայտեանը յանան որ-
պայ նորու Արքեթի, և Ա կը բնակիչք հազմանց
Վաճիթառ, և ազգը Լ Եկաց կամ Լ եղինի, և
Լ շղեցացի . և բնակիչք Ծերպանցն Կովիառու, և
ոյլը . ՚ի նոյն յորդւոց Հայկաց . ՚ի Մահուա-
զոց ծառեցան Վաճառաղեանիք յետ շնութեան
Մահուաղը կերպի, և յորդւոց նորա ՚ի Բարդաց
Բազունիք . և ՚ի Խուալ Եղորի նորա Խորիու-
ուուիք . ՚ի Ծորայի որդւոց Արմայիսոց կոչեցան
աղջ և գաւառն Ծիրակոյ . և ՚ի Ախանկոյ

ապա մեծապես պարկէն կ' հիմնաւ անդ գրամ-
ութեամբ հայուալը յայը 1847 ամի, կ' ի մշտ-
առակ առաջանձեց, ուրո ժայռավեցին կ' մշտի նորա-
վոր, և ձա իեցին պղնձի անփառակուն արձանադ-
րութեան ։ Ըստքարդ վեմի եւ նոր ուսումն
արքին մասնաւունց, և զի՞րըրդի պղու եւր՝
Ծանչունու խաչ քուրքուն նոյն կռուուանոց
շիւանեան Վարդին թամամակունց կ' գիմայ
կռուեր որդուց իւր Պատարեցու է կ' ի հռո-
ւանու զարութեանց ։ Այս յանի եւ ու համ-
եածուն, կ' նմին վարչինի պատասխն հիւցին
բարիւր պատասխանց ազակեաց ։ Եթէ Պատարեցուն
կ' իւնայ, որ որուն զուսպուն ներառաւեան ի' ու-
ղաւ Անձաւանց շահացի րվակը ընդ փոքրն ուռու
առանց յ ամենույն երկրացն իւն համաց, մե-
ծած այս հայուն, զոր ազգի ուղար կերպիցով հա-
մարանց խոցեաց համակենաւ եւ առ առանձուն
առանձուիսն թի հերատէր կոչուանան։ Եթէ
Սույն եղից յանց, յորո երկուուշ ձգեր ու-
րախաւ մինչ բարձրակունոց կոչուուրեալ ։ ի զօրու-
թեան ու բախտար բաժանին, որզի և ժամանուն
կոչուուրեան, զոր այս թափա պատասխն Պոլիսն-
ին, Շատխորհից ազարուարան ։ Եթամբ պատասխ-
արքանց ամենայն բարձրակունոց եւ մաք զականու-
ուր կոչուական, եցոյց իրո զազնուութիւն բար-
ձրակուն կոչուուրեան իւր յերեւն ի' մայրու-
թագուն Ներսուրի, Հայունին, Ջրաւորին, Վազ-
գարին, Վազգեալին և Վերևաներին ըարքաւութ-
ւուշ ամենուն ժամանակու կենցազայտուալ հան-
դիպացուաչեր զանձ ոփուլ ուստիցուն, և Ան-
ձարոյ յաշ որդուց ու որ կիւնի ի' նշտար մասց
կը եւ զաքաւառուութեան անձանց և մարդի
ուց։ Երբանի և Հայ համար Հայո ուրու Շ-
ամենունի լիներու ամենայն ։ այսուի մ. մ. մ. ուրա-
նու յորդեաց զամանացի կոչուական, զե կ' մախ-
անիւ Հայունիս լին ամենութիւն Հայ հազարու-
թարկան զամանացի հերատէրան են նոր, և ընդ-
երեւն յըուեցան հերատէրան ընակութիւն
զոհ և հոգ և գուարթապին, ուահերս ի' և-
շառակերպան որուց անձինչ զանուն և զարաւու-
սիքութիւն մեծ ամենաուր կոչուական ։ Եթէ
իւ ասքամից անձրէն ապկեալ ամի կ' զուու-
թ ու մասնիւ որուց կոչուական և կոչուական,
ուզուուք ունացնակ լիներ այս հանդիպանի հունի ։
Այսուին տեսարան չէ առ ուշն կ' իւն մասն մեծ ա-
պա տեսն պարսիկ ։ Վանի ամօք յանու բան-
քու կ' Առաւրայու քազուի կռուուցեալ ապիւր-
ի շառակ ան մած ած ամի, ուարտաւոր կոչուուց ուզու-
ուք զանմակ և նորու իւր բարերարու Եց, և հանդիպ-
ան առամքու նորու զուց և ըստաւունէր բանքուր ։

յառ ուժացած Ա. զուտիք , Անտականք և Արենիք ,
և Շիռանիք : Ի Բամանիք պատասխան՝ ծագեցն
Գանձունիք . Ա. դրամիք է երբ և ի Անհաջարայ՝
որպես Աններքիթից որբոյին Ա. որբոց , որը
մասն ցեղակ անհան առ Պարոք թագաւոր մեր ,
և որոց ետ անդի բանկութեան ի Հայու , յու-
սած ենին Անհաջանիք կամ Անտանք + և Ա. ո-
ծառնիք և Անունիք , որը կոչեցնե և Անուու-
րականիք : Ի Համբուռց Հորեւ , զերելոյն
ի Հայունից , և յորդոյ նորս ի Բաշկարատայ-
եազեցու ոչդ Բակրատանեաց : Ի զարթն
Տիրանա-Հորյ քենչ մեծին Տիրանոց կոչ
Ա. զուհուն Մազաց արբոյի , սկրեցու ազա-
տական Երթարարութիւնն Առանք կոմ Առա-
նիք առանցքու , և երբեմ Վ. քունիք Տուն յոր-
Հորժեալ : Խոհ սերեալիք յոյզօց կանանց Ա. գ-
գահակայ և ի պատահեկաց նոյնին , կոչեցն
Ա. քանազարնիք : Ա. ահունիք կամ Ա. ահունիքը
ի Ա. ահունիք : Ա. ու Ենենիք Ա. ու աւունոյ որ-
դու Ա. ահունիք : Խոհ յորդոյ տորտ ի Օ. օքի-
հե , ծագեցու ազգն Օ. օքիհաւանեան :

— Ա աշուհաս ֆերմանմբին գարնահային եղու աւ
խոկի , կոմ զլատոսին հեռ ու որութ իւն ցըռ զի՞ն յօն
ուստան թեան ի խորի ձօնան , ես առ իթ ուն
ժամ թեան իրաւու կենդանածիւ զարդանաւու ,
ծուռ մարտիս , արքէ ի սկիզբն է , պրեմ ի ան
մեր երեւան ջուեսէք (մանչ մոքէնք) թե
ի բազում ակնի անձիւ բազմանթեամբ . Բազ թե
մահաւատ ելիքազ ործք առնաշերք շափ , թէ ի
ու , այս հարուստ Վասարածովյին իրաւու ցի՞ն ոյլ ո՞վ
ինչ զարձն կամ հար պաշտպանաթեան , ուն
մեցն Ֆերմանանդին որսիւ առ Վասարած , որ մեր
այն կարսդ է բառնալ ի հացած զայր դառազու ոյ
իրաւու . Ի 7 առցիս հողագործ բնութիւն
աւալուտպարի , Այսէին և Չափութեմբի ո եկին է զ
ժօղովեցան ի դասն միհարանի Արքազան Ար արք
Ըստիկանի , և աղոցին լուս , ձեռն պահակաւոր
նութիւն կարիւուն նոյս . Օ ինչ ու յաղիւ են
սպասուն պազպատն հոգեւոր կառանից վրբու , ին
ուրիշամեծոր Հոյրն Հոյրենեաց , համեցաւ մ
ըստ ինդրու նոյս առաքել ԱՄ իշխանական Մի ա
րևուն զբարեալի ի նոյն իոկ ի մշակու երկ ուր
բազարմաց , համերք Հոյրազեւուակն որբու բար
տա կ-նոգակու ի ուռը ամեռան Խօմիանին , ո ք
զ Արքազարդուար Արքէնողան Վարդանանք
զահին ի ձեռն սրբական կորպաւուաց , ըստ , Տ
հոյրենանդ սպասութիւն առ ինչ զժոր յաղ , Ժ
աբրին Վթիւոււց , որ ի մաս սրբայն Յակուտի
ըստ Վթիւու Հոյրազեւուն , առաքեցէ ի
Թթիւնց ի ձեռն նոյն մոկ ԱՄ իշխանական Մի
րեանի : Ա աղջիւ առանցքածիւն չերմասնոր ուզ
գիւ տակաւն պահէ ի միշտակու իւր զզաւու-
զան հրացու , զոր զիւ ըստ բազմութիւն մարդ պիտ
կուն տեսնալ է ի ջրոյ ջայտենին : Պ համար զա
բազմութիւն աւամիւառք թեաջոց առքեկոց տար է Ա
մային թեաջոցաւ զիւն ջրոյ սյուրիկ , զայտա-
մարմանը բոդ մորսին : Ի 1825 ամի յանդի առ
մասնացոց կուսակալ Երմակին և հողարաւու ցա
զըտակեաց և զըրաց նորա , քաղաք և շրաբնութեակ
իւր եղին ուկանաւու մեջ Վասարած առ որ հրա ամ
շէց ի ձեռն ջրոյ : Ամէկ պահիք պատուհանութեա-
դան համանեն մեղ վաճան մեզաց մերօց + մեղ չէ ան
ինչ զարմանաց , Թէ Վ սատ ածոյին ուզոմաւ ու-
թիւն + ուստի անուհան ներբազան թեան բան
նորա , երադեալ փաթացի ի մեջ կ բարձի պա-
մերուց և ի զաւան : Յարժամ արքանի ջուր պէս
հրաշորութիւն ուղարկու յանօնք մասուր . և մուրքա , ո
մեծացաւ պաշտօնեալի բանայ վեա կ մերոյ բադ ասա-
կաց իւրօց , կոմ խոյածն աւրաքսնոր արկանի ից
համակ զնու զարդանաց , և առնհամար բազմութիւն
մարդկան ի գերեց ի գերց ու չեկից մինին հանդի

Digitized by Google

Կյանքակութիւն լեզուաց, զոր պատմէ սկե
Մամէս ՚ի ղեր ձնողոց, ոչ հայելով յօապատիւալ
կործիւ անոնց իմաստակաց՝ որոց չնի և միզն է կա
Երկրոյթը լուսողութեամբ առաւածալունց մասին
սենին՝ ցուցանել գիտաց խըմանց որութիւն, կամ ո՞՛
Խաշակին զազաւ ոթիւն, արմատացիալ՝ ՚ի զարքեալ
պատմւթեան ազդին մերսմ, յուշ առնէ մեջ լայ
հաւատող - որպէս և որդութեանին մօսաց է հայ
շանական, թէ սկիզբն ամ լեզուաց Վասուած է ան
ունակութիւն, և ոչ որ ներհակին է այնու զարմ մեզ

ունենալիքն, և ոչ որ կերպելիք է այնու զատի մեղք
հախոսութիւն, ածառզի համարիմ և զՄԱլունին առջ
ընծոցել. Վրասրաց և Աշոցք, կում զՊահեսերի առ
դիմել ի շրջեան Աբելի և Արքանի, և զերզար
ուանաց նոցա, զեկու Հրեշտակաց, հաւանական բրա
զու իս այս է, թէ մարգիկի ծաղկեցոցին զեղու ու
և զբարձածութիւն նորա. Յօյո իսկ մերածի և ի
լեզու հայոց զորմէ ոչ համարձակիմ մննդել, և առ
ոչ ուրախալ թէ իւ տա ածին. վաճի զի անյայտէ. Դր
այ այսպահ մայն կարեմ տաէ թէ չունիկ զայն սպի
ապօռութիւն և պերճ լուսարանութիւն, յօթ մեր

ուս որ Խմելապող հորդու էն դեպ ՚ի նորագուշակ, և
ան քանը իւրաքանչիւր շնչից եւ լանեն քնչ ու ոջ
թ տեհեց ցազան ափառե և պարգև ։ արագու-
ն, որք հեղանին յաշաց բիւրուոր քաղաք-
ի ան, շարժեն զլաւուոծ, և նու ՚ի բար-
կետն իւրամ մեն զազերմաթին ։ Եթէ
թթ Անդրին ՚ի վայրեկնուկան զաջանն Փարա-
կ ՚ի յարոց շնորհ վանել զմարթն ՚ի ծովի
Շ ՚ի տաճականի հարաւարն ուն Եղիպատրի ։
Եթէ նոյն հինաւարցն Շոտուած ու Տայեցնի
շերտ և յաջապահ, ՚ի զըստն և յարաւու-
ան ոյ ժաղաքրեան, որ օգասի մաք դառնայ տո-
ւ ։ Եթէ ձնուութեն և տայչեա ու Վարուած
ին ի զիրն, Քը գայուս ուս ՚ի վերա ու ուրբած
արշաւար զլաւուոծ, զի անես ազարիու-
րութ անօրինութեամբք, զուցէ ՚ի մեղ զեր-
ենահամաշ զազերմաթին, և առաքելով ընդ
յն զայտեակ զօրոց և որ ՚ի մայախն ընդ-
ամ մերախոց հզըրակցն է քան զայլ ամենայն
և մարգին, զաներց ուսուերու և բրոր, և
առք և ուսարը ։ Այս ու զայէ ամենամայ հոր-
աց զայդեաց, ունդ ակաց ընուշունին հանգիս-
տ, և քաջամուրաքի նախառուկ, և այս թեմանի
ան զի նիդահաց և շնչը մաշագինաց ։ ունդ առ-
աւ ձնուութեա արեան և մահամատ տիրաւու զայ-
դեաց, և ան լիք ուսպեհաց, որք կայահար յեւեկ թո-
ւ ան զի նամակ մարգիսն ։

卷之三

Համազգային մեր մեծապատճեն Վահանու
ստիքին Գրադամն Ռեշել Փառայի կ և ապրիլ
ու վաճառք վերաբեր է Տօնակիցն ու ուղարկելու
բայ Խոհապահը Հայութիւնու Առ օգտեա և
այ առջն Ֆամինակո Հայասպահիցար առ առել
ի աստվածք Յամանին կոտ ափառու կ խոն մա-
սու շանելոյ Երիազ տեղապահին զականականու
թառելու Առաջնուի և ա պարզ մաս ականուար
և ակնանուար զապահութիւնն Տերութեան
ից ու ըրաց կ կայցեալ Ենակի ի վահանաց ու ոչ
ու ահա ուրաքի ահաձիք գլուխու քաղաքական
ու անվան Ենակու Ենակուանա լուսինանի
և անվան Ենակու Ենակուանա լուսինանի
և անվան Ենակու (Անրեպարի) զիւանատի ու
ձի պահի Կաթոնու Պերամինան լուսինանի
ու պահի Ենակուանա Պերամինան ծածեկ
ա ուղեցնուաթեան մասն Պերամինանի
ու պահի Ենակուանա Ենակուանա լուսինանի
ու պահի Ենակուանա Ենակուանա լուսինանի
ու պահի Ենակուանա Ենակուանա լուսինանի

ու ժամանակաց ովքեազսրգեցին եղեկը հարիստ հայութիւն հեղինակիք : Վեհե յայս մատ տեսանեած անհետ և պիտաքցն մասեանպիքրա մըր, որը ետք ազ բանի ի քերտն որաւդամաւորց "Անրութիւն" և Կոդմունի առ Հայկ, և Հոյշեաց առ զօրո իւր ու սույնին պահել, ի Խոսին զօյս պորզ և մասաւ մայս ը բոցոցայտութիւն, որով զու ցանի ընիկ որ պիտաքիւն լեզուի ազդիք, որ տուկաւին խցէ ու դաշտական համակի : Ազդ Ան պատագամ ՏԵ ու Հայկ ընտեսեցիր ի մէջ քրութեան սահմանականութեաց, ույլ թեաւոցեալ մեղնեա զըրտութեա ու ուցեաւը բայ հոգարտացեալ բարացցի, և համ ը սակեալ ինձ կեոց ի հանդարտութեան, ու ինձ անց է քեզ յերեցի ինչու բնուկութեան : Ո՞ր արմաս առ արք ու Հայրէ զօյս համբառ, և ՎԵ սկս Վեհե Պիւցազունց, զի գիմեալ զայ ան երաց առ Բնի յաւերդիք քաջօք և երկոյնապիք ու հատուկը հօփայիք մրցովը, և ի իմաւցեալ և ի զմերձ Ընեւին նորա ի տաւն իմ փափէոց, և ամ ոհաւասիկ առջնասուուն՝ արդ ու հապարեէ, որ հիմ զարձեցց եւ : Այս և Հայ գոտի առ որո ընդ իւր ելին, և Ծելունին մասնաւուն ամասնեան Ունու, ու հայու օճախուուն

Առնենիկ Ա Հյութն , և պաշտամառքը այսր գի-
ւանուան . Եղադ վորնիկ Առնենիկ Խանիկով ,
և Տեսուչառնի Առնենիկ Անիսով Ա ցրմացի .
պաշտամառքը գիւանուան Փափառքոյ ին Կալ-
խան , Կարեժակի Սելիքիուր , Գյուղարիզուանը ,
և Պաշտիկի Ըստի Խան Բէգը օքեանը (Հայ-
ազգի) :

՚ի ց տնօսու եկա առանձոր Արքի կող ծառ ափոցութիւնն իշխանն Արքավորյա և Եներակ Եկամանակ Ամեազ Երգւուեկակ ։
՚ի 20 այլը առնու (յ ՚ի Փաղեմ) բաց ՚ի յորշուահանդիսէն ձեւեթացից ։ յորում Յու թանակացին շարքեւց է մըցանակ յարքունուս եղիցի միւս և հա արշակահանդէս աղջաւառհամ հիծելաց ։ և մըցանակ պարզեւոցի յիշխանն համա Առանձութիւնն ։

Հիւրուրանչիքը ձիոց առեալ ուստի ըստ առընթեալ արծութ, ուս ՚ի զնու վմբանակ վասն և կրորզի յացմանակը ձիոյն, յարմի և տան մասնէն արծութ ծափեացի ՚ի պիստ կրկին ձիբաժացից, Շնորհանական Արկիօթի եղջիր Յ առաջարկ Շնորհանիւն բեռանց երբխաջաց ու կը ի, Այսու որշաւեացեն ՚ի միջամայի Արկիրին, ու ընկըց է որշաւուհանուն կուն Արյանքահան մըս նախուաւ.

— 2 —

ԱՐԵՎԱՏՅԱՆ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆԻ ԽՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ի Տիւանուայք ուրեմ հարկ եղել հասանել
զազը միոյ հիւանդի, որ ՚ի բաշխոց հետև առն
ջեր ՚ի զառ ուրին, ոչ ուահը և ոչ ըսպիր, ո
ոչ կուէր ենջի հանգիուր, Առ հուրեց ը
զամուշ եք բժշկապետն Վահակոն, և զար
16 վետրիարի բժիշկն Ալեքսանդ տաւեզ եք ՚ի հե
(զարմ զաբար ՚ի հանգիուր և Արքան լուսաբար
՚ի կորգ և չօսոր ՚ի խոշովակէ միզունցից մանկա
մայ, ՚ի Յ մարմի այսր տօմի, ըսիւն Ռուզեմի,
՚ի ձնոն Անդրանիկն զար-ի ըստեց ծծմբի, ար
կեալ պիտի անդին ՚ի մահանանցոյն թմրութիւնն
յանձագ եղից զովելից, և հաս երազ զայտ
նորս ՚ի ըստքից, առանց հեղոց զորին զա
զում, և ոռանց զուպոյ հիւանդին ՚ի թմրու
թիւն և յետ նախ և ոչ զառ ինչ, Իշխան զոր
թուցին զառ, (թմրութիւն նախ և անդամն
հասան թիւն տեսաց իրեւ կա ժամ) տական ի

մա հաւատողը և աչ զիսեր թէ հատեալ է ուն
իր , և պատիշը թէ եր . ՚ի գրտիսփ ու բար գու-
նարջու տեղին , սկսու ուսիւ , ըսիւ , և
զո արքանու պահն խպառ մերժութը ՚ի նմանէ
առնանահան զուօն :

Առաջ այս նիւթոյ (ի Անդրեան պատճեն
շնորհած ձեմքան) Հարապարտկանի քաջիրն Այսոր-
նից (ապրանի) Հարապարտկեալ է զանազան կո-
չան , զի պարտքն այս նիւթոյ արտացի միջն
ընթացին օբյեկտուր , և այս համաթեատր , խո-
րպազ և յառաջարկութեան այլօց ես քաջաց ,
և զի նիւթաւ այս . ի առաջի այլօց մասնաքիր նիւ-
թոց գնանառեայի ամենայժամ պարուղաթեամբ , և
քի է այ յանդպնդողի զանց առանձ զանազան
զգացն թեամբը , որը օբյեկտը բարեալ էն , զանազան
ամենայն մասնաւ սպասիկաթեամբ :

— ՚ Ա Անկառապետության մայրաքաղաքի ՚ կրօսկի ուրեմ ՚ և 12 մարտի , ՚ ի 10 ժամու երես կով , շրեպառահամեայ պատուի մի Յեւեց Երեսը , զայտ ձեռ եւալ : ՚ Վ Ճշգրգի հետազոտութեան զայտ սպանեցն , և եղէ խոստութեան Աս եր ինն եւ տառածեայ պատուի Վ Ճշգրգ Երեսը իրաւում , որ կամեալ յափշտուիկի ՚ ի ձեռ այ նախ դպրամ ինչ , զենեալ եր զնտ գոհակը :

ի Ա շագանակ քաղաքի բ դիմերք , որ յեզ
կուցն լուսահոգ գետ յերիս գ եկուեցիրի , Ալ-
րին Պլաստինի յևս ընթրիաց , եւսաւ յան
կազմն ըւը : և թառն իւր Մարիամ կնիւց
ընդ պատուհանու : Հանկարծ ըսկի եղե պր
տագին Խօսքին կոյցական . ինն վայց ացու
առ Մարիամ , և ետես ոի շապիկ նորա բարե
քեալ այրի : Անէպէտ պատուեալ շապիկն զեր
հայց վաս ի հօց , ոյր չկզի հնոր . Մարիամ
ընդ երեխ երեց գ եկուեցիրի մեռ ու : Հարուած
շապիկն խորակիալ է զիմ կորի առն , և զա
զում բայ ու երեալ եղեալ ի նուին :

ESTATE PLANNING

Գ.Ա.ԴՐԱՅ. ՊԱՐԵԴ. Ապրիլ 15

Հայութաբն Արագործակուկան Ընդ թեսն
Դիմոն, ազգաւահան հայութական ազգա կա-
զացաւ ի պաշտե կ կախապահութ թեսն իրաւան-
եա արքազութեան և Հազեա իրողութեանց
որ յանձն եղեալ եք նմա առ յամանակ ինչ
իսկ ընդհանրութան վաստորոնն Աբեանակա-
իրաւանանին Փարիզու Պետք, կօքցու ։

¶ Խոսկին իմ զեղաւէ Հայոց : Կորմա
ժարկիոյ յարել ՚ի հայն թիւ ինչ և վասն տապա
շահնաթեան , և ոռոճից ես և դրոյ Հայոց
ցե ըստ Նիւթոյք ոչ զանազանին միբերաց : Ը

Դուքնարեաց ինչ նշանաբ երկոց հետցեա
կը թիւ անմիենա զրոյն Խօսեացւոցն, վաճ չ

առաջն հանդուցեալ Արքան Դիմ. Եղիշ ող.
Հապան կերպ , և Նախարար իրավակ և առ
պարութեան և հոգեւոր իրավութեանց . Ենթէն
Դիմքէր Համաց զերգման իւր այս աւագանն :
Եւ պատին առ մի եր ի նախազահից պարլատի
Հապարտանից . զանորոց և պարտան հանդեր-
ձեալ և յայնուիկ ուսւրո ընթարել ի անդի սպա-
ռայլ ու : Եւ թէ ո՞ կարգեցի փոխանակ սպա-
ռնդ համբակոն փառատրան . չը յայտ : Օրո-
քին ուն Դիմքայ տահ , թէ բնարութիւն Գլ-
քեայ ի նախարարութիւն իրաւուց և արդարու-
թեան , համայստին ինն ընծոյեացի առենցուն ,
որը մակրին են Թագավորաթեան : Գլքեց է
ոյր արդարակարու և անցյալոց , Անցեռ
էր Դիմքաւուտ և Դաշտանոր , ցուցեալ և զազ-
մապատիկ տօրացացու իւրումն արութեան և զա-
մանի ծից : Համախոնք հնիկաւակ կողմէոց ոչ
երբեք կարացին թիւրել զրնթուց նորու յուղու-
շուկաց : և օս եւան յօց բարձրագոյն ուաշուն
Լուսաբարութեան բարեւոր ընթացիւք : զի ջա-
տադափ եկաց զամենացն առնորու իւր սկզբանը
որը կազմութիւնն են հիմնաց Թագաւորութեան :
Ուստի ի լուսացու Համարակին : Թէ
մաշտին հանգնցեալ Ասիստորին Արքան Դիմ.
Եղիշ յուղարկաւորեցի ծախուք դանձարանի +
և թէ կարգեցի ամ բար ամ թոշակ ընտո-
ւոց նարա եօօօ ֆրանկ , այլ եին ի զերե :
Լուսաբարու այս յետ մահուան իւրոց Աթոց Ժա-
ռանդութիւն երկու միլիան ֆրանկ : Պալատն
Դիմք դատից եան հոմբու : Թէ մարդին
Արքին Դիմ. Եղիշ Թագիւցի ի 18 մորտի ի
հինգ շաբաթի , և քուէստիրութեամբ ընտրեաց
զաւոմնութիւն ընկերութցաց այս մեծի ժողովից ,
զի նորու առաջիկայ շացին ի հանդիպի Թաղաման
առն ոյնուրիկ :

1². Տիկ Թաղումէնի Խովանիկ պարբռութեաւ,
(զարդէ եղեալ էք բան 'ի համարսն 13 և 14)
այժմ 'ի 14 մարտի համար է 'ի Փարեկ : 'ի
17 ամսոյ առեն լսողինք ' թէ հմագուհին այս
հանդերձեալ է գիտել Անալին : Խոզում
լսողինք ևս պնդեն թէ գալւուս սկրո 'ի Փարեկ
չ: Վասն իրեւ դրծաց Թաղումորս թեան : ոյլ
վասն տեսանելը զգուշակ իւր , զոր եւ ՚ի կը
ունիթիւն սրգութիւն | աղջամիկիսի թակցուորին Գայ-
փոյ : և յանձննելը նմոն զգի բան հաշոննեթեան
նորան : Խոհ ոյլք տուն : թէ եկեալ է խորհարդ
ինչ խորհիլ ընդ բնակեայ | աղջամիկիսի թակցու-
որին Կայոցից : վասն բաւումն է անց : ոյլք նո-
դեալ են 'ի մեջ գուտեր նորու ոյքման թիւն

Ներքյա Ալարդ գետի զնեւակերտ խոր է մերաց քառ
սուշ գետայ ի առջուն անդ , ուժ յառաջ հայր
քաղաքն Արտիմիկ , յանունը Արտևելոց դեց .
Եթե ը , պրակ , իլք , հաստոծ կանցեալ
մարդկեան մասունք ի Արտևրաց գուառեն , եկեալ
ուսուա Ա ԸՆ Եւթան , զ Արտիմիկ քաղաքաւ ,
Չ Բանալ գետայ , իրեւ կափեւ դուռան Երաւ
անդաց Արտիմիկ , Երեսի թէ յետ է երդ և
ի մերաց Երաւանակեան Տեղասանց , զոր միէն
ուց ինչն Խորենացքն , զիրք ու . ոք . իզ .
, զորմէ ուսէ . առենք ի Հինոն մեց , ոքք բարձր
ուսէքն երգեքն , վնեւ խորակչու այստիկ այլ
բեկ ծոյրի , երեսաք զաւակու , և մեղադաշի
սննդեաց և թիկուսէն , տո ոյքարաք և կեղեց
կան , պարկեցա ի կերպիր ու և յանային ,
և ի խարախանութիւնս օրինաւոր , և ի ցան
կութիւնու մարմարն շատաւոր , մեծիւնու և
ութիւնու , և յանենայն որ ինչ մարդկու թեան
պիտունի Ա Ա Երդ յաբենաւ ի առ
յաց պիտիւս այլապատութեանը ի ցոյց զիւցալ
ուսկան ունդին և բաջագործութեանց Ալարդնի ,
որ նմանեցաց զնունքն զնունքնի , բարտիստու-
սէն յայտ առնէ պաշտի ունչ յանաւուիննի .

զուհուց Խաղաքանց, Եղաբեկը, և առն նորս
որդույ թաղաւորի Վարչից: Այ ինչ ծածուէ,
ով Խաղապահ Խմբագուհի: Եղաբեկը և այս խու
Արքայուղին Գաղղից շատեն զամուսնական ուր
և մակրմանիւն առ միմանու: Պարոյ զայտաձառն
տակաւին ոչ լայտնեն համբաւած երթքն: Այս
չափ ինչ երեխ ՚ի լոց, զի արկեն լուի պրեա
են առ Բահաւոյանեան Հաւուց անուան եր առ
Նել զայտակ նոց: Օ որմաննից պրատաճ, մո
տաշուոց նոյն և կին ունեն առ միմանու զայ
օրինակ զժառաբերն:

Պեղաւորդ թագահին Խօսանից վաս-
եալ է ցատկամբ ընդգեմ այնոցիկ . որք ձեռն
տու և վեն ինաւութեան ընդ Գաղղից , և ո-
մանաւթեան իւրց ընդ Աքեցորդուցի Գաղղի-
ացոց : Բնակիւ և Կախարակն Խնայ բազում
աշխատ եղև զիջուցանել զբարիւթիւն նորա .
այլ , 'ի գերեւ եւն ջածե և դրդն նորան և առե-
նայն համախափց նորա . քանին սկսան ի վեց
երեսել յայտնի նշանը որումնութեան թագուհուցոյն
ընդգեմ նորա , թագուհին ձեռն արկ 'ի հրա-
վարաւահն , որով յետո կոչի Արեան յիշերաւ
կապիտալութեան կատարնից , իսկ 'ի տեղի
նորա կարդի Եներակն Պատիս :

Պատմակեր լուսացի ՚ի 16 Մարտի հրա-
տարակի , Ենէ ՚ի հասանել Վաղովովինոյ թա-
գուհայն ՚ի վարեկ , եթին ընդ ուսած նորա մի-
ջավանոն երկանելուն ճանապարհին վեպոյն
նօրա և զուսոր՝ Խղեշն և Գշխոյն Մոհ-
պանափի , և թէ ՚ի մասն Լ նորա ՚ի մայրաբա-
զարի , և ՚ի հանգչիւ յաթենան եւը . Աքայն
Վաղովիոյ և Տեկին բըր և ամենայն արքայորդիք
և Գշխոյը արքայազնունք , եթին յացելութիւն
նորա ՚ի թափն կտրսելուն : Խոկ ՚ի վազիւ
անզը՝ ուշե կիցն թագահայն Խղեշն Վիանցորհո
շըրու յաղայն թաղաւորին և Աքայորդիւցն յա-
պարանոն Տեկեսեան :

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՐԴՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ 123

Առդին Դամակ Բասել հանդերձեալ է
յայսի աւուր կ' ոստոցին Պալատի բացազրել
պահապահութիւն , որ կ' մէջ հարկառու կողա-
ւածոց Անդըն և Իրանիցից , համեմատա-
թեամբ բազմամասզութեան երկուց աշխարհաց .
Անդըն անի գիրիկառ , յարոց քաղք հարկ գնաց
ունի և երկու մերժին ոտեցինաց , որը բաշխին
երբ նպաստ սպազման թեան միշտանա միլլին աղ-
ատաց ամէ ըստ ամէ . Խօսնագիտ անի զննան-
ինակ կալուածո , որը տան արդիւն երեւաու-

ամի մթվան ստեղծենաց, ի պէտու ձեռնուու
տ թէ մթվան ազգատաց, Դժկօքն և մեծ
նուշնութիւնն այս, այլ, անհամեսնու
մեծէ դժնարաբնաթիւնն 'ի նահանգն Խրթ
'ի մէջ անօքնական կարօտելց, և այնոցի
կարկանդն նոցո ձեռն օգնականութեան
այս զանուզանու ընիւն պարունակէ միերեան
տնիս այդ մեան կարօտուե բնակչոց խրթան
Արշանգիս ըստ մարդութիւն աշխարհ
1841 ամի, ըստ 'ի մայրաբոլարէն Պատրի
են երեսուն և մի նահանգը, գքութիւն
'ի նախին մի մթվան, չորեք հարիբ հաղպար ու
խոլ հարկածեց կալուածք երկուաստին միջ
հինգ հարիբ հակար ստեռլինաց, Շատե
զայսոսիկ երեսուն և մի գքութիւնն 'ի
ըստիս և երեխ, ով մեծաքյոյն կարօտ
բանանաց տնիդ, ուր բազում են աղքատ
ակաւ օգնականութիւն, Նիւփուոյին նաև
երջանիկ են քան զարիմանան և դհարա
նահանգս: 'Ի վեց նահանգու արեւելքը են 30
տուներ 257,000 օգիր պարապմին 'ի հրամարակ
նառայալթիւնն է իսկ հարկը որ նշանն է
ըստոց 'ի պէտու աղքատաց են 1,722,080 տուն
Ծերկորդ ըաշմն հարուոցին են տուներ 332:

ինկ 220,000, ոգիք ստանոն նովաստ . ոյլ
գիւնք հարկաբեր կալաւածոց նոյս յօդու
բատաց՝ են 3,156,600 ստերլինք . Յութ
թիւն են տունք 277,600 գերդաստանք . Ե
սդիք ծառայեն հասարակաց . ինկ հարկը
լուածոց սղքատաց են 2,304,000 ստերլինք
միջն ութ գրաւութիւն են գերդաստանք 233,
ի հրապարակախոն ծառ պարբերն ուստա
կան չունք 74,000 . ինկ արդիւնք բաշեալք
լուածոց հասանեն ի 2,452,000 ստերլինք .
Հասեն ի հրասիստիքն բաշի հնդից զ.քառ.թ
են տունք 277,500 . 21,000 մարդիք են ի
պարակախոն գործ ծառայութեան . և այս
ի հարկաբեր կալաւածոց են 2,866,000 ստերլ
ի մէկ նոր օրենստրոււթիւնք վասն ադրբանց
լանդից ու զգեսցին բատ սկզբանց Անդիք
օրինադրութեանց , ընդ փոյթ մերժեցիք բա
թիւն ազրաւութեան ի միջոյ իշլանդից :

յարոց մերոց գրիեր , ոչ ինչ բայտ : Ապ-
սուրան միոյն զիսօնեկ . զի մինչդե էք հնու-
մարդկան զայտեան տարազ զըստթեան ,
հնարեցին զիշահացիս , ոչ ՚ի ձեւոցաց
զայտա ու ունան , ոյլ վերյան խոկ իրա ձեւոցաց
նուքը : Արհանդիք ինն է , թէ ցիսիկին ՚ի
տառիսի նշանազիք , մինչ տեսանեւը ՚ի դրա-
հնոն , ևս և ՚ինուս զի բարձում այսպիսին շնչ-
ղեծք դառնեն , որոց հնութեան և թիւ կար-
ենք , զիստառաթիւն ՚ի միջոց թենէ տար-
Վայսին նշանազիքը են տպին . և . այսի-
ն . պրախ . եացին , որք լու , ևս են բան զի
առաջոց նշանազիքն , զի նույան միոյն զիք
թուկնա և զիշահացիցի յայտնեն , որոց
խորտիկը և տառեց և այլն . խոկ միջը զ-
երդոցեալու և զայտա ցայտանեն : ՚ի առաջ
ան ցիսի ժամանակաց և ոյլ նշանազիքը ,
ցի ՚ի ժամանակ հայեական գրչութեան
և նույ ամրան յիշանափառաւ :

Съпоставка на иди